

open!
open!
open!

Bypass voor podiuminfarct

tekst: Nelleke Slot

Met het langzaam opheffen van de beperkende maatregelen gaat de cultuursector van het slot. Het livecircuit wordt stukje bij beetje geopend; een wenkend perspectief voor musici die nieuw werk op de plank hebben liggen dat ze dolgraag willen presenteren aan publiek. Het zijn er inmiddels zo veel dat het livecircuit verstopt raakt: een podiuminfarct dreigt. Alle hands aan dek om optredens te organiseren en financieel mogelijk te maken.

Musici hebben tijdens de coronacrisis veel tijd en energie gestoken in componeren en nieuw werk opnemen. Er is een stuwmeer van nieuwe muziekproducties ontstaan,' vertelt Anita Verheggen. Zij is belangenbehartiger bij de Kunstenbond/Ntb en als toezichthouder bij Sena verantwoordelijk voor het subsidiebeleid van Sena Performers. In die functie startte zij het Sena Muziekproductiefonds dat in 2020 meer dan 2

miljoen euro toekende aan musici die een muziekopname wilden maken. 'We hebben een enorme golf van aanvragen gekregen uit alle mogelijke muziekgenres. Met eigen budget en geld uit het Steunfonds Rechtensector hebben we veel musici aan subsidie kunnen helpen. Maar releases van muziekproducties gaan meestal gepaard met tournees en omdat het livecircuit op slot zat hebben veel musici hun release

We gaan weer open!
open!

uitgesteld. We zien dat het nu wel op gang komt maar kregen van alle kanten signalen over de verstopping van het podiumcircuit. Daarom stellen we nu alles in het werk om musici aan optredens te helpen.'

Grootste Dutch Jazz release party ter wereld

In het oog springend zijn de Dutch Jazz Release Stages waar liefst 34 jazz/world-formaties van 5 t/m 15 augustus hun nieuwe werk presenteren tijdens het Amersfoort World/Jazz Festival. Het is een samenwerking tussen Sena Performers, Amersfoort Jazz en de Kunstenbond/Ntb. Festival-directeur Alexander Beets is enthousiast. 'Amersfoort Jazz is een sterk merk, een paraplu-merk. Normaal hebben we in

4 dagen 85 tot 90 concerten, maar dat kan nu niet omdat de binnenstad zich daar niet voor leent vanwege de nog steeds geldende beperkende maatregelen. Daarom gaan we het festival over 11 dagen spreiden. En omdat we nog geen concerten met internationale artiesten kunnen organiseren, hebben we de ruimte om veel Nederlandse producties te presenteren.

Ongeveer 115 formaties in het genre jazz en wereldmuziek hebben een toekenning gekregen uit het Sena Muziekproductiefonds. Wij kunnen maximaal 35 volwaardige concertslots van 75 minuten vrijmaken en programmeren twee releaseconcerten op een avond. Een selectiecommissie onder leiding van Matti Austen (oud-programmeur van Theater De

Lieve Vrouw) heeft een 11-gangen-menu samengesteld waar alle genres aan bod komen: de legendes, de jonge garde, improvisatiemuziek; vriend en vijand zullen dit een mooi programma vinden. Daarbij hebben we geprobeerd om de geselecteerde formaties te programmeren op locaties die bij de muziek passen. Bijvoorbeeld in het nieuwe podium Kosmik, waar we sinds kort mee samenwerken. Dat is een oude boerderij waar men het liefst unplugged concerten wil organiseren. Het publiek zit heel dicht op de musici en het podium heeft mooie faciliteiten. Saxofonist Coen Witteveen is er artistiek directeur en zat ook in de selectiecommissie. Alle musici die we hebben benaderd voor de concerten zijn laaiend enthousiast; ze willen zo

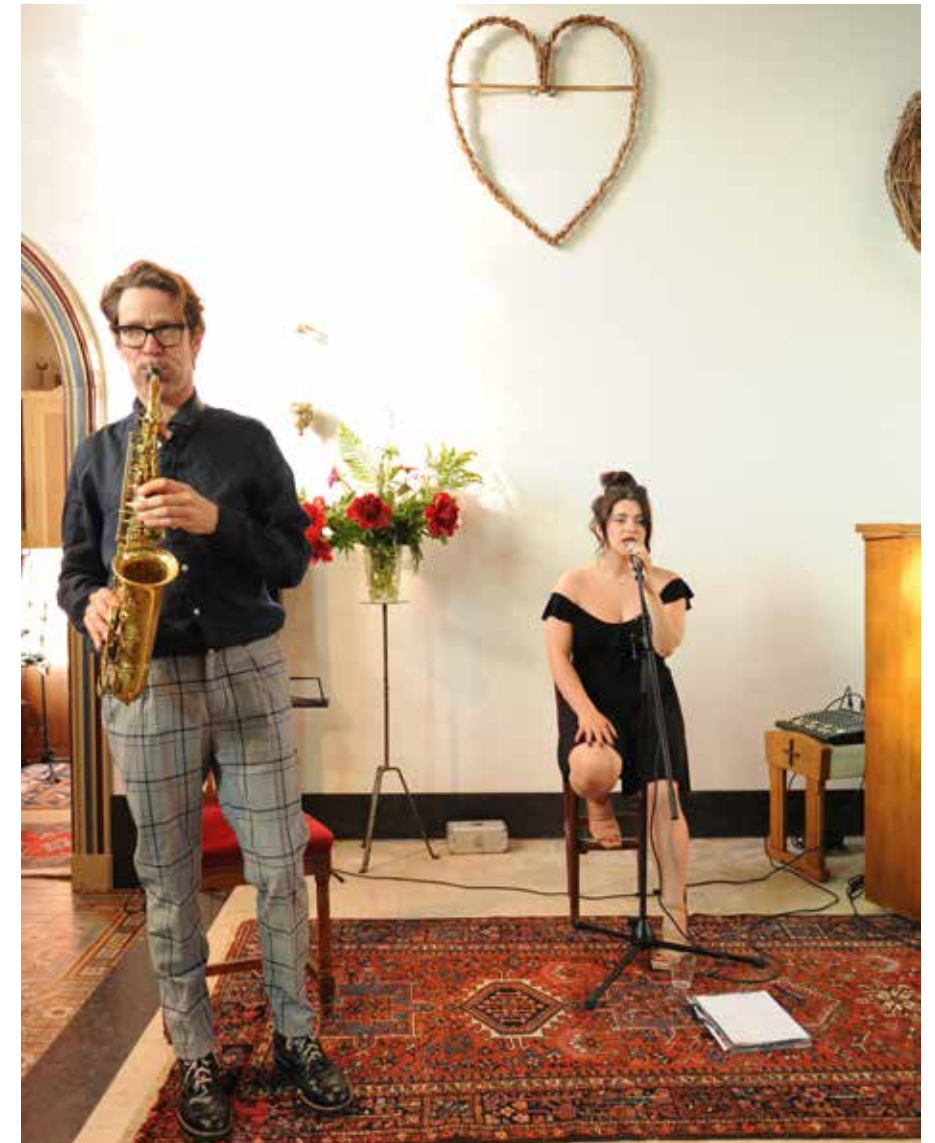
ontzettend graag spelen. En ja, we kunnen terecht claimen dat we de grootste jazzrelease party ter wereld organiseren.'

Hybride festival

Ook later dit jaar zal het corona-proof organiseren van concerten met internationale artiesten een uitdaging worden. Voor het Sena Performers International Jazz Laureate Festival, inmiddels een succesvol vast internationaal onderdeel van Amersfoort Jazz en ook een samenwerkingsproject met Sena Performers en de Ntb, moest Beets een creatieve oplossing zoeken. Bij de podia Fluor en de Prodent-fabriek organiseert hij in oktober een hybride festival. Internationale artiesten kunnen er via een online streamingplatform optreden voor de festivalbezoekers. Deze optredens worden afgewisseld met live optredens van Nederlandse acts. Beets:

'We schakelen bijvoorbeeld naar het Lincoln Jazz Centre in New York waar Wynton Marsalis een talentvolle formatie presenteert; of zien een optreden van een Indiase jazz-laureaat. We hebben echt geleerd van verleden jaar. Toen dachten we nog in een festivalsetting: het publiek consumeert een concert op hetzelfde moment dat het concert plaatsvindt. Maar bij tv kijken mensen avond aan avond naar programma's die al maanden van tevoren zijn opgenomen. Als je bij sommige onderdelen van het festival werkt met pre-recorded content, hoeft dat helemaal niet negatief te zijn voor je festivalbeleving. Internationale online concerten proberen we wel real time te doen, maar dat is vanwege het tijdsverschil met Nederland vaak niet mogelijk en je wilt ook niet dat een verbinding er ineens uitklapt. We werken echt keihard aan een goede streaming-kwaliteitstandaard, dan krijg je ook commitment van je buitenlandse partners.'

Al met al heeft de lockdown dus ook nieuwe mogelijkheden voor

Het eerste NPP-concert in het Rumpst-kerkje: zangeres Esther van Hees en saxofonist Miguel Boelens foto: Minke Faber

festivals gecreëerd, maar betekent dit dat het 'oude' festivalmodel aan kracht heeft ingeboet? Volgens Beets is daar geen sprake van. 'Iedereen kan de oktobereditie van het festival online volgen en Nederlandse acts treden allemaal live op, maar het momentum dat het festival voor de coronacrisis had, met al die buitenlandse musici en festivaldirecties, de jamsessies, het samen eten en de concerten, is uniek. Daarom willen wij volgens ons motto: 'Musicians Paradise' in 2022 weer terug naar het oude nieuwe normaal:

we voegen online dingen toe maar willen dat de muzikanten weer fysiek aanwezig zijn.'

Baanbrekende regeling

Het meest baanbrekende project om musici aan podia te helpen is het Nationaal Podium Plan (NPP) voor de jazz/world-sector. Sena Performers kent er de komende 3 jaar € 150.000 per jaar aan toe. Ook bij dit project is Verheggen nauw betrokken. 'Het is een simpel, bijna helemaal geautomatiseerd subsidiesysteem dat juist

- ingezonden mededeling -

amersfoort
WORLD JAZZ FESTIVAL
5_15 AUG 2021
MUSICIAN'S PARADISE

LINE-UP

INTERNATIONAL ARTIST IN RESIDENCE
SYLWESTER OSTROWSKI (POL)

DUTCH JAZZ RELEASE STAGES
JANNE SCHRA EN DE VOGELS
WOUTER HAMEL
THYRZA
ANAN YAARI
GUMBO KINGS
BLUE SANDS
OKA
JO GOES HUNTING
ANGELO BOLTINI
GIANNA TAM
TEIS SEMEY QUINTET
MAAS & KLEIN
FAST DE
ALEXANDER 'THE HURRICANE' BEETS QUINTET
ROBERT ROOK
PATRIECK BONNET
ERAN HAR EVEN
LOET VAN DER LEE QUINTET
SEBASTIAAN VAN BAVEL
NEW YORK ROUND MIDNIGHT ORCHESTRA
PHAEDRA KWANT
BEN VAN DEN DUNGEN QUARTET
GIDON NUNES VAZ SEXTET
SUZAN VENEMAN SEXTET
MONTIS, GOUDSMIT & DIRECTIE
BERENICE VAN LEER
FRANS HEEMSKERK
LOU GULDEMOND & BAND
PEAX FT. TIES MELLEMA & BARRY JURJUS
SOJOURNER'S TRUTH
DICK DE GRAAF QUARTET
UDO PANNEKEET'S ELECTRIC REGIONS
ENGELS-TEEPE-HERMAN
WINNAAR DUTCH JAZZ COMPETITION

LIEVE VROUWEKERKHOF MAINSTAGE
BEETS MEUTGEERT JAZZ ORCHESTRA
FT. IZALINE CALISTER / ACK VAN ROOIJEN / SYLWESTER OSTROWSKI
NTJAM ROSIE
LIQUID SPIRITS FT. SYLWESTER OSTROWSKI
JEF NEVE MYSTERIUM
KENTA
HANS & CANDY DULFER
FUSE & FRIENDS
MARUTYRI FT. LO VAN GORP
JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW
FT. SABRINA STARKE
TRIBUTE TO JAZZ AT THE PHILHARMONIC
BOD: BROEKHUIZEN, VAN OOSTROM & DELFOS
JAZZ FOR KIDS: CHARLIE GAAT LOOS!

het kleinschalige podiumcircuit moet stimuleren; in beleidstermen de zogenaamde humuslaag waar de hele sector van profiteert. Zonder die humuslaag verpietert het podiumcircuit met zeer negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid van musici. Het NPP matched het minimumbedrag dat een podium per muzikant moet betalen (€ 132,50) om fatsoenlijke gages te waarborgen. De subsidie van het NPP wordt direct aan de muzikant overgemaakt, er blijft niets aan de strijkstok hangen. Het kan met recht een 'Trickle Up'-systeem worden genoemd. Het idee en initiatief komt van de musici zelf. Geïnspireerd door het podiumplan uit de jaren '60 van Hans Dulfer, heeft saxofonist en Kunstenbond- en VCTN-bestuurslid Ben van den Dungen dit simpele systeem geïnitieerd.'

'Het is van belang om juist de kleinschaligheid te ondersteunen'

Het NPP ging op 1 juni jl. van start en inmiddels hebben zich al 66 podia en 400 musici geregistreerd via npp.nl. Het eerste NPP-concert vond plaats op 10 juni in het Rumpst-kerkje met medewerking van o.a. trompettist Eric Vloeimans. Samen met een projectteam Pop wordt momenteel gewerkt aan een uitbreiding van het NPP naar de popsector. Verheggen: 'De infrastructuur voor popmuziek is veel steviger dan bij de jazz/world-sector, maar de grotere podia doen hun deuren niet meer open voor de minder bekende artiesten omdat ze

er, vanwege hoge overheadkosten, verlies op lijden. Daarom is het van belang om juist de kleinschaligheid te ondersteunen. De mores in de popsector wijkt nauwelijks af van die in de jazz/world-sector. Daarom hoeft er maar weinig te worden aangepast in het NPP-systeem. De financiering via het Steunfonds Rechtensector (met steungelden van OCW) is inmiddels rond zodat we een budget van 6 ton hebben om de popsector te bedienen. We hopen dat dit subsidiesysteem zo succesvol is dat we het ministerie van OCW kunnen overtuigen structureel subsidie aan het NPP toe te kennen. De praktijk is natuurlijk weerbarstig, maar ik ben echt optimistisch over het NPP omdat het de transactie tussen programmeur en artiest centraal stelt en een faire gage garandeert'.